

Naqqiut

Naqqiut 20. september 2019-imeersoq taarserpaa

(Utoqqalinermi siusinaartumillu pensionisiat allanik isertitaqarnerit nassatarisaannik annikillineqartarunnaarnissaasa kinguneqaataannik pillugit Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2021-mi nassuaammik saqqummiussinissaannik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersummut akissuteqaammi aaqqiisoqarpoq. Aningaasartuutissasut taaneqartoq erseqissaavagineqarpoq).

Utoqqalinermi siusinaartumillu pensionisiat allanik isertitaqarnerit nassatarisaannik annikillineqartarunnaarnissaasa kinguneqaataannik pillugit Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2021-mi nassuaammik saqqummiussinissaannik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalaakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersummut saqqummiunneqartumut Naalakkersuisut qujapput aammalu utoqqalinersiaqartitsisarnermut siusinaartumillu pensionisiaqartitsisarnermut annikilliartuaartitsisarnermik maleruagassat massakkut atuuttut kissaatigingisanik kinguneqarsinnaanersut isumaliutigisariaqarneranik siunnersuuteqartup ukkassinera nersualaarusullugu. Suliassaqarfik tassaavoq Naalakkersuisut annertuumik soqutigisaqarfisaa, tassami sulisinnaasut tamarmik suliffeqarfefeqarfimmuit attaveqaannarnissaminnut periarfissaqarnissaat kajuminnissaallu pisariaqartinneqarpoq. Soorlu siunnersuuteqartup eqqortumik uparuaraa, tamassuma nunap namminiilivinnissaanut qanillisingaatsiassavaa.

Sammisarlu taannarpiaq tassaavoq siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermik aaqqissusseqqinnerup nalilersorneqarneranut massakkut ingerlanneqartumut ilanngullugu misissorneqartoq, tassani ilaatigut massakkut annikilliartuaartitsisarnerup aaqqissuunneqarnerata kingneri Naalakkersuisunit misissorneqarlutik. Tassunga aamma pissutaavoq inatsisissatut siunnersuutip imm. 144-p kingunerisassaanik nalilersuinissaq Naalakkersuisut kissaatigimmassuk, taannalu immikkoortup uumap saqqummiunneqarnera peqatigalugu saqqummiunneqarpoq. Siunnersuut akuersissutigineqassappat, nalilersuineq taanna ukiut 3-t qaangiunneranni aallartinneqassasoq kissaatigineqarpoq.

Nassuaasiortoqarnissaanik siunnersuut manna naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqtigiiissummut 2018-imeersumut tulluarpoq. Siunissami utoqqalinersiallit toqqammaviusumik pensionisiatik annikillisinngikkaluarlugit sulinermikkut isertitaqartarsinnaanerat tassani kissaatigineqartoq oqaatigineqarpoq. Utoqqalinersiallit utoqqalinersiamik saniatigut sulinermikkut isertitaqarsinnaanissaminut kajumilersinnissaat siunertarineqarpoq. Taamaattoq toqqammaviusumik pensionisiap annikilliartuaartinneqartarunnaarnerata kingunerisassaa Naalakkersuisut misissorsimavaat. Tassani unammilligassaq tassaavoq utoqqalinersiallit isertitaqqortuut kisimik toqqammaviusumik pensionisiat annikilliartuaartinneqartarunnaarnerinik iluaquserneqassammata. Isertitakitsut isertitakinnertik pissutigalugu tamakkiisumik toqqammaviusumik pensionisiaqareernerannik tamanna ingammik pissuteqarpoq.

Paasissutissat taakku tunuliaqtaralugit naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartut tassunga taarsiullugu utoqqalinersianut tapinut ilanngaatip qaffanneqarnissaa kissaatigaat, immikkoortorlu 144 aqqutigalugu toqqammaviusumik pensionisiap annikilliartuaartinnejartarnerata kinguartinneqarnissaa kissaatigalugu, taannalu immikkoortoq manna peqatigalugu suliarineqarpoq. Taamaalilluni annikilliartuaartitsisarneq peerneqavinnigilaq kisiannili qajassuarnerusumik pissalluni. Isertitaqarnerpaat taamaallaat iluaqusernagit kisiannili annertunerusumik isertakitsut akunnattumillu isertitallit akornanni sulinermit isertitaqarnissamut kajuminermik pilersitsinissaq inatsimmik allangortitsinerup kingunerissavaa.

Utoqqalinersianik annikilliartuaartitsisarnerup peerneqarneranut kiisalu aappariit kisermaallu qaffasissumik utoqqalinersianut tapinik assigiimmik tunineqartarnissaannut atatillugu ukiumut aningaasartutaanerusussat naatsorsorneqarput nalilerneqarlutillu utoqqalinersianuinnaq 2020-imi 74 mio. kr.-it missaanissasut. Utoqqalinersianut tapit qaffasissusaat attatiinnaraanni, kisiannili Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi allaaserineqartutut toqqammaviusumik aamma utoqqalinersianut tapinut annikilliartuaartitsisarneq peerneqarpat, tamatuma ukiumut aningaasartutaanerusussat 36-37 mio. kr.-iunissaat kingunerissavaa.¹ Taamaalilluni annikillisitsisarneq tamakkiisumik peerneqassappat annertoorujussuarmik aningaasartutaanerussaq. Tamatuma saniatigut taamaaliornerup pingaarnertut isertitaqqortuut iluaqusissavai.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa Naalakkersuisut inassutigaat.

¹ Pensionisianut akigititat 2017-imeersut aningaasartutissatut missingersuinermeri atorneqarmata malugiuk